

IZHAJA VSAK DAN

Številni ob nedeljah in praznikih ob 5., ob ponedeljkih ob 9. zjutraj. Poslanišče šteje se prodajajo po 3 nvd. (6 stot.) v mnogih točkah v Trstu in okolici, Gorici, Kranju, St. Petru, Postojni, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolminu, Ajdovščini, Dornbergu itd. Zastarele šteje po 5 nvd. (10 stot.)

GLASI SE RAČUNAJO NA MILIMETRE v širokosti 1 kolone. CENE: Trgovinski in obrtni oglasi po 8 st. mm. ozračnice, zahvale, poslanice, oglasi denarnih zavodov po 20 st. mm. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vsaka nadaljna vrsta K 2. Mali oglasi po 4 stot. beseda, najmanj pa 40 stot. Oglase sprejema Inzeratni oddelek uprave „Edinosti“. — Plačnje se izključno le upravi „Edinosti“. Plačljivo in tožljivo v Trstu.

EDINOST

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

„V edinosti je moč“

NAROČNINA ZNAŠA

za celo leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K; na naročbe brez dopolnilne naročnine, se uprava ne ozira. Naročnina na nedeljske izdanje „EDINOSTI“ ostane: za celo leto Kren 8-00, za pol leta Kren 4-00.

Val dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nepravilna pisma se ne sprejemajo in rokopi si se vračajo. Naročnino, oglašje in reklamacije se pošiljajo na upravo lista.

UREDNIŠTVO: ulica Giorgio Galatti 20 (Naredni dom).

Izdajatelj in odgovorni urednik **STEFAN GODINA**. Lastnik konsorcijski lista „Edinost“. — Nastanila Tiskarna „Edinost“ vpisana zadruga s omejenim poročstvom v Trstu, ulica Giorgio Galatti šteje 20.

Poštno-hranilnični račun šteje 841-652. **TELEFON 31. 11-57**

BRZOJAVNE VESTI.

Štajerski deželni zbor.

DUNAJ 9. (Izv.) Dne 6. in 7. januarja se je vršilo po slovenskem štajerskem več političnih shodov, na katerih so govorili klerikalni poslanci dr. Benkovič, dr. Jankovič in Pešek. Na vseh shodih so bile sklenjene revolucije, ki pozivljajo poslance, naj vstrajajo pri obstrukciji v štajerskem deželni zboru.

Z ozirom na ta poročila iz Štajerske in tudi na drugostranske informacije je vlada mnenja, da štajerski deželni zbor ni zmožen za redno delo. Danes se nudi na Dunaju štajerski slovenski deželni odbornik Robič, kar je tudi v zvezi z akcijo za delazmožnost štajerskega deželnega zbora. Vlada se dosedaj še ni odločila, ali naj odgodi štajerski deželni zbor, ali pa naj nadaljuje pogajanja, ali pa naj razpusti deželni zbor in razpiše nove volitve.

Potrditev ljubljanskega župana in imenovanje kranjskega deželnega glavarja.

DUNAJ 9. (Izv.) Predlog vlade na potrditev dr. Ivana Tavčarja za ljubljanskega župana se nahaja v cesarjevi kabinetni pisarni, a cesar ga še ni podpisal. Ravnotako tudi še ni izvršil imenovanja dr. Ivana Šusteršiča za deželnega glavarja kranjskega.

Z druge strani pa se zagotavlja, da je i potrditev novega ljubljanskega župana i imenovanje novega kranjskega deželnega glavarja že izvršeno, to pa z ozirom nato, da je cesar sprejel danes v avdienci ravmatelja kabinetne pisarne barona Schiessla, ki mu je poročal o tekočih stvareh.

LJUBLJANA 9. (Izv.) „Slovenec“ poroča, da je cesar že izvršil imenovanje dr. Šusteršiča za deželnega glavarja kranjskega in da se to imenovanje oficijelno naznani takoj.

Odstop predsednika praškega višjega deželnega sodišča.

PRAGA 9. (Izv.) Med predsednikom praškega višjega deželnega sodišča baronom Wesselim in češkim namestnikom knezom Thunom so nastale v zadnjem času važne difference. Splošno se računa z odstopom barona Wesselega.

Družabni bojkot nemškega dunajskega poslanika?

DUNAJ 9. (Izv.) V dunajski visoki družbi se mnogo opaža dejstvo, da se je danes, na Dunaju se vršče poroke hčere nemškega poslanika na dunajskem dvoru pl. Tschirschkega s princem Hatzfeldom, legacijskim tajnikom pri bruselskem nemškem poslanstvu, udeležilo zelo malo oseb iz avstrijskih oficijalnih krogov. Od vlade ni bil navzoč nihče drug kakor domobranski minister Georgi. Zlasti pa se je opazalo, da ni bil v cerkvi navzoč minister zunanjih zadev grof Aerenthal in da nista bila angleški in francoski poslanik navzoča niti osebno niti zastopana po kakem odposlancu.

Razdor v socialnodemokratski železničarski organizaciji.

PRAGA 9. (Izv.) Sedaj se je izvršila popolna ločitev čeških avtonomističnih socialnih demokratov od centralistov tudi v železničarski organizaciji. Avtonomisti so ustanovili svojo lastno železničarsko organizacijo

in izdajajo v Pragi tudi svoj lastni železničarski list. Velika večina dosedanjih čeških socialnodemokratskih železničarjev je prestopila v avtonomistični tabor.

Državni zbor.

DUNAJ 9. (Izv.) Pododsek davčnega odseka za hišni davek je sklican za ponedeljek, dne 15. januarja k seji.

Demisija grofa Aerenthala?

BUDIMPEŠTA 9. (Izv.) V tukajšnjih političnih krogih se zatrjuje z vso resnostjo, da zunanji minister grof Aerenthal poda svojo demisijo prav v kratkem, in imenuje kot njegovega naslednika sedanega poslanika v Londonu, grofa Mensdorffa in pa pariškega poslanika grofa Szerenya.

Atentat na carja.

PETROGRAD 9. (Izv.) Zadnje dni je bilo v Petrogradu aretiranih več odličnejših oseb, med njimi vseučiliških profesorjev, odvetnikov in zdravnikov. Sedaj se je izvedelo, da so se te aretacije izvršile zato, ker je prišla policija na sled zaroti, ki je imela namen izvršiti atentat na carja ob njegovem povratku s Krima v Carskoje Selo.

Poljsko-maloruska sprava.

LVOV 9. (Izv.) V poljskih krogih še vedno upajo, da se posreči odstraniti težkoče, ki se pojavljajo v vprašanju poljsko-maloruske sprave. Ako bi se sprava ne posrečila, bo gališki deželni zbor najbrž razpuščen v najkrajšem času.

Skupni vojni proračun za l. 1912.

DUNAJ 9. (Izv.) Današnja večerna „Zeit“ priobčuje podatke o skupnem vojnem proračunu za leto 1912 ki ga predloži vojni minister delegacijam, kakor hitro se zopet sestanejo.

Skupni vojni proračun — izvzeti so izdatki za zgradbo novih bojnih ladij — znaša v celoti 80 milijonov K enkratnih in 712 milijona K tekočih izdatkov. Med drugimi so določeni sledeči izdatki: za armado in sicer za prehod v skrajšano (dveletno) prezenčno službo 10 milijonov K enkratnih in 66 milijonov K tekočih izdatkov; za zboljšanje podčastniškega zbora 1,160.000 K; za fortifikacije 8 milijonov K; za morarična podjetja med njimi tja neke nove stavbe v Puli 1 milijon K, poleg tega pa je seveda v proračunu tudi stalna postavka za zgradbo novih bojnih ladij.

Homatije na Portugalskem.

PARIZ 9. (Izv.) Kakor poročajo iz Portugalskega, je vlada odredila aretacijo veleizdajniške duhovščine. V Santaremu so aretirali v tamošnjem župnišču 23 duhovnikov, ki so bili zapleteni v zaroto proti državi.

V Azimbuli se je vršil hud boj med vojaštvom in prebivalstvom, ki se je, nahujskano po duhovščini, uprlo vladi, ki je zahtevala odškodnino za državna posestva, ki si jih je lastilo prebivalstvo. Boja se je udeležilo tudi več oboroženih duhovnikov, in se je moralo vojaštvo, ki je bilo v manjšini umakniti. Štiri osebe so bile mrtve, več pa ranjenih. Vlada je poslala v okraj večje število vojaštva s topovi.

Avdijske pri cesarju.

DUNAJ 9. Cesar je danes dopoldne sprejel svoja generalna pobočnika grofa Paara in barona Bolfrasa, nakar je bil sprejet v posebni avdijski šef generalnega štaba fml. Schemua. Nato je poročal cesarju ravnatelj kabinetne pisarne baron Schiessl.

sekal v naše glave! Pogled, kako bodo naši težki bazežani razbijali vaše buče!“

In goli handžari so zablesteli, in težki buzdovolni so se vrteli nad glavami.

Sloznega koraka je jahal Saraf-beg na čelu svoje družine skozi tolpe ljudstva; hladno, brezbržno, kakor bi niti ne slišal grozečih besed in ne videl sovražnih kretanj.

Solnce, ki je že zjutraj tako pekoče stopilo na obzorje, se je sedaj bližalo sredini nebesnega svoda. Njegovi žarki so žgali kakor žareče oglje; toda tam na vshodu in na jugu so priplavali sivi oblaki nad vrhove gora; naenkrat je zatulil vihar, podoč pred seboj vrtnec prahu; oni sivi oblaki so se že pojavili pred solncem; za njimi so se podile temne, težke sence, da je vihar vzdihal pod njihovo težo in se je zaman trudil, da bi prebil njih gruče; samo prst in prah je odnašal z zemlje v višino, da je bilo možno videti komaj korak pred-se. Navdušeno ljudstvo ni opazalo teh predhodnikov bližajoče se nevihte; a sedaj, ko je naglo zadivljala nad njihovimi glavami, so naenkrat umolknil v svojem kričanju, boječe zroč proti nebu, a potem drug na drugega.

„Slabo znamenje!“ so šepetali bojazljivo, ozirajoč se za begom, ki se je, ko je prišel za mesto, v diru podil in je s svojo

Po avdijskah je cesar zaprisegel novega moravskega namestnika barona Bleylebna.

Poljski Sokol ne pristopi k Slovanski sokolski zvezi.

PRAGA 9. (Izv.) Poljski Sokol je naznanil Slovanski sokolski zvezi, da ne pristopi k Slovanski sokolski zvezi, ker so v Zvezi tudi ruski Sokoli, s katerimi nočejo imeti Poljaki nič skupnega.

Nov perzijski carinski upravitelj.

BEROLIN 9. (Izv.) Iz Teherana poročajo, da je imenovan za nasrednika Morgana Schusterja kot carinski upravitelj perzijski belgijski finančni upravitelj Mor-nard.

Italijanska vlada in Vatikan.

BEROLIN 9. (Izv.) „Press-Zentrale“ poroča, da se je izvršilo zblizanje med Italijansko vlado in Vatikanom. Italijanska vlada je zagotovila papežu, da ustanovi škofije v Tripolisu, Bengaziju in Darni in da bo te škofijske stolice izročila franciškankom. Škof v Tripolisu dobi naslov „primas Africae“.

Francoski minister za unanje stvari odstopil.

PARIZ 9. Minister za unanje stvari Des Selves je podal demisijo vsled incidenta, ki se je pripetil med sejo senatne komisije, ki je bilo poverjeno pretrsevanje nemško-francoske maroške pogodbe in se je pokazalo nasprotje med njim in ministerskim predsednikom.

Smrti ostanki kneza in kneginje Karagjorgjevič v Belemgradu.

DUNAJ 8. Truplo kneza Karagjorgjeviča in njegove soproge, roditeljev srbskega kralja Petra, so sinoči po železnici odpeljali v Topolo v Srbiji.

BELIGRAD 9. Danes zvečer so dospeli v Beligrad smrti ostanki kneza Aleksandra in kneginje Perzide Karagjorgjevič. Jutri jih prepeljejo v Topolo, kjer jih z velikim čerkvenim in vojaškim slavlom polože v grobnico novozgrajene cerkve.

Nebotičnik pogorel.

NEW-YORK 9. Poslople Equitable Life Insurance Company na Broadwayu je pogorela. Kolikor doslej znano je zgorelo tudi pet oseb. Izgubljenih je tudi mnogo vrednostnih papirjev in drugih dokumentov. V V poslople je bilo vrednostnih papirjev v znesku več milijonov dolarjev. Mnogo oseb, ki so iz gorečega poslopleja skočile na ulico, so ostale mrtve na licu mesta.

NEW-YORK 9. Poslople Equitable je dve uri po izbruhu požara sličilo gorečemu plavžu. Gasilci so se morali omejiti na to, da so zabranili, da se ni ogenj dalje širil na okolico. Vsako gašenje je bilo brez vspeha. Škodo cenijo na šest milijonov dolarjev. Sosedne banke niso bile poškodovane. Promet na borzi je počival. Equitable Life Insurance Company javlja, da ima od vseh listin duplikate in da se bo poslovanje nadaljevalo nemoteno.

LONDON 9. (Izv.) Iz New-Yorka poročajo, da je danes pogorela v ulici Broadway palača — nebotičnik — ki je bila med največjimi v mestu. Sedem oseb je zgorelo. Škoda znaša 20 milijonov dolarjev.

Mravz v Ameriki.

NEW-YORK 8. Vsled nenavadnega mrava so včeraj zmrznile tukaj štiri osebe. Prenočišča za uboge so prenapolnjena. Iz Redwina (Minnesota) poročajo: Ker je

družino izginil v oblakih prahu iz pred oči Bošnjakov.

Nebo, pokrito z oblaki, se je razvnelo v plamenih, strele so raztrgale sence, grom je bučal — nevihta je zdijvala z vso svojo silo.

Radič, ki ni odvrnil svojih oči od vrat, da-si je Saraf-beg že pred precej časa odjahal, se je obrnil k Vojakciji še-le tedaj, ko so oblaki nepričakovano zatemnili solnce, ki je še s par žarki, prodršimi skozi temne sence, za trenotek pozlatilo kraljevsko palačo.

Zroč na Vojakcijo je Radič molče pokazal proti nebu.

Ona pa je, kaker bi razumela ta nemi odgovor, odgovorila samo s pritrdjevanjem glave.

„Tu ne pomagajo več besede,“ je rekel vojvoda, „nastala je doba dejanj!“

„Sam si mi pokazal usodo te države, kakor se zrcali na nebu,“ je odgovorila Vojakcija temno, „in ti vendar upaš, vojvoda?“

„Ne mnogo“, je rekel ta, „toda kdo ve, kake priprave so že izvršene za boj? In poleg tega, če moramo že pogledati, vsaj da ne poginemo kakor psi brez obrambe!“ In pri teh besedah je zopet, kot nekdanj, povzdignil glavo. (Pride še.)

vsled mrava počila železniška šina, je skočil osebni vlak s tira, pri tem je bilo 20 oseb poškodovanih.

NEW YORK 8. Včeraj je zmrznilo tukaj 12 oseb. Mravz sedaj pojema.

TURČIJA.

Spremembe v velikem veziratu. CARIGRAD 8. „Jeni Gazeta“ beleži govorico, da veliki vezir Said paša v kratkem odstopi iz zdravstvenih ozirov. V tem slučaju bo veliki vezirat poverjen bivšemu ministru Nedjmedinu. Glasom drugih govoric bo pozvan na to mesto Hilmi paša ali pa turški poslanik v Londonu.

CARIGRAD 8. Veliki vezir Said paša trpi na bronkijalnem kataru in je v postelji. Glasom neke govorce se je njegovo stanje baje poslabšalo.

Vihar v Italiji.

VIDEM 9. (Izv.) Včeraj je divjal po celi Gornji Italiji silen vihar, ki je napravil mnogo škode. Viharni vrtinec je v Arterni porušil več hiš, nekatere pa je popolnoma odkril. V Medunu se je podrl tamošnji železni most.

Revolucija na Kitajskem.

PEKING 8. (Reuterjev biró) Vlasti so dale včeraj sporazumno z nedavno storjenim sklepom zasedati železniško progo iz Pekinga proti morju. Tukaj bivajoči inozemci so s to odredbo zadovoljni.

LONDON 8. Kakor poroča „Reuterjev biró iz Manile, je 15. ameriški pešpolk pripravljen, da odrine na Kitajsko.

LONDON 9. „Daily telegraph“ poroča iz Pekinga: dočim traja še vedno oborožena nevtralnost med cesarskimi in republikanci, je videti znake, da se republikanci marljivo oborožujejo za vojno na spomlad. Republikanski agentje so dospeli na Japonsko, da nakupijo pušk iz drž. orožarnic.

LONDON 9. „Daily Telegraph“ poroča iz Šangaja od 8. t. m.: Vutingfang je brzojavil inancikaju, da bi morala prenehati vsa pogajanja. Republikanski voditelji so sklenili da popolnoma prezrejo pekinško vlado in skličejo narodno skupščino v Šangaj.

Pariz 9. V državni livarni topov v Rouelle pri Angoulême se je razletel kotel, v katerem je bilo 30.000 kg. bronene mešanice, vsled česar je bilo od tekočega materiala oškropljenih petnajst delavcev. Dva delavca sta bila usmrčena, trinajst pa težko ranjenih.

Angoulême 9. Pri eksploziji v Ruelle je bilo 8 delavcev usmrčenih, 11 pa težko ranjenih.

Pariz 9. Danes je bilo otvorjeno parlamentarno zasedanje. Zbornica je z 257 od 309 glasov zopet izvolila Brissona predsednikom.

Montreal 9. Pri železniški nesreči med Terrebonne in St. Vincencom de Paul so bili trije potniki usmrčeni, šestnajst pa ranjenih.

Pariz 9. V Val Menieru pri Chamberyju je plaz snega odnesel hišo. Tri osebe, ki so bivale v hiši, so bile usmrčene.

Kalkuta 9. Angleška kraljevska dvojica je odpotovala v Bombaj, od koder se vrne v Evropo. Velika množica ljudstva se je ob odhodu prisrčno poslovila od kraljevske dvojice.

Budimpešta 8. Iz vseh delov dežele prihajajo poročila o premembah vremena. V južni Ogrski je napravil orkan zelo veliko škodo.

Draždani 8. Balon „Elbe“, ki se je od tukaj dvignil, se je glasom poročila iz Jekaternoslava spustil na tla blizu Azovskega morja. Balon je preletel 1800 km.

Italijansko-turška vojna

Turčija noče miru.

CARIGRAD 8. „Tanin“ dementuje v svojem uvodniku govorice o miru in izjavlja, da porta ne opusti prvotnega stališča, da namreč ne vsprejme nobene rešitve, ki nima za podlago suverenosti otomanske države nad Tripolisom in Bengazijem. Mir je prav tako daieč kakor na prvi dan vojne, da danes celo oddaljeneji nego kedaj. Vojna bo trajala dotlej, dokler Italija ne prizna svoje onemoglosti in ne preklicke aneksijskega dekreta. Motijo se, ki mislijo, da ostavimo Tripolis radi tega, da preprečimo zapletitjaje na Balkanu. Tripolitanska vojna nikakor ne slabi Turčije. Italija se morda nadeja iz splošne vojne kake koristi, vendar mi se ne bojimo ničesar. Otomani so pripravljeni na vse slučaje.

CARIGRAD 9. Glasom oficijelne liste izgub generalnega štaba so na tripolitanskem bojišču, izvzemši Bengazija, padli do 3. decembra m. l. en stotnik, dva poročnika in 30 vojakov.

PODLISTEK

Jug.

Historičan roman. — Spisal Prokop Ochochloušek. Poslovenil H. V.

„Ne, ne! Ne obotavljam se več,“ je vskliknil vojvoda naglo: Vojakcija je naša ključ do njegovega srca; spomin na Kosarevno je razvnel njegovega duha k dejanju.

Toda prišel je že prepozno, da bi odvrnil kralja od usodnega prenaglenega koraka, srečal je že pri vходу turškega odposlanca. — Ko je skoro strmeč zrl za njim, je videl, kako gre počasnih korakov s svojim služabništvom z dvorišča kraljeve palače; in ljudstvo, ki se je gnetlo pred palačo, je s početka, videče, kako turški odposlanec zapušča poslople, skoro prestrašeno šepetalo: „Vojna bo!“

Toda kmalu je bruhnila že dolgo časa podpihovana bojaželjnost na površino, in skoro vriskajoč je klicalo ljudstvo:

„Boj med nami in Turkom! Bosna nad blisurmana! — Zdrav bodi naš hrabri kralj Štefan Tomašević! — Pogled Turčin!“, so kričali na bega, „kako bodo naši handžari

Kdo je spravil Italijo v Tripolis?

Politično in finančno ozadje temu podjetju.

Znani Francis Delaise, profesor na visoki šoli socijalnih študij v Parizu, je pisal znamenito knjigo „La democratie et les financiers“.

Delaise pojasnjuje, zakaj je šla Italija v Tripolitanijsko. Pravi: „Zveze niso samo politične naravi; zveze, vojne in pridobitve dežel se delajo, ker v tem nahajajo svojo korist oni, ki držijo v rokah svetovna bogastva in s tem življenje narodov: to je industrijski kapitalizem.“

Za trozvezo Nemčije, Avstrije in Italije: nemški kapitalizem; za zvezo Francije, Anglije in Rusije — angleški kapitalizem, ki si strašno nasprotujeta na svetovnem trgu.

Turčija je bila za časa ministra Haki-paše ultra germanofilska. Kralj Edvard VII. je se svojo taktiko pridobil Francijo in Rusijo. Zdej je šlo za to, da izpodrine Nemca v Carigradu: treba je nekoga odtrgati iz trozveze angleškemu kapitalu na korist. Italijo treba pridobiti in zblizati Franciji (ki ji je pred nosom odtrgala Tunis). Francozi so za to prijateljstvo dali Italijanom svobodno roko v Tripolisu. „Eco de Paris“, Delcassejev organ, je pisal tendenciozne vesti, da namerava Nemčija polastiti se nekaterih posestev — naj se torej Italija odloči in požuri. Ker se je pa Italija obotavljala, ali ker ni mogla najti pravega povoda, ali, ker je čutila bodoče nevarnosti tega podjetja, jo je Anglež prisilil s pomočjo „Banco di Roma“. Ta banka je bila nakupila več posestev in podjetij v Tripolisu — pa, ker se niso sponesla, je bila nevarnost, da te posesti in pravice odstopi drugemu. Angleži so zagnali glas, da hoče Nemčija prevzeti od „Banco di Roma“ dobljena posestva, a so ob enem izjavili, da ne morejo dovoliti, da bi se Nemci usedli ob Sredozemskem obrežju! Ako Italija neče, ali ne more zasedati Tripolisa, ga zasede Anglija.

Minister Giolitti in ž njim vlada in dvor so prišli v veliko zadrego. Odločiti se je bilo treba in odločili so se, da napovedo vojno Turčiji.

Gospod Giolitti je v svojem govoru rabil frazo, da Italijo žene v Tripolis „la fatalité storica“. Z upadom Italije v Tripolis je prišla Nemčija v veliko zadrego: na eni strani vezana z Italijo — na drugi pa prijateljica Turčije. — Ako se Nemčija upre Italiji, izstopi ta iz Trozveze in jo oslabi. Italija bi bila ob enem potisnena v naročje dvozveze. Ako se pa Nemčija upre „impresu“, izgubi svoj vpliv v Carigradu in na mesto Nemčije stopi Anglija v milost pri sultanu.

Tako je šla Italija po kostanj za Angleže! — In res, minister Haki-paša, germanofil, je pa, ministerski predsednik pa je postal Said-paša, ki je istočasno predsednik „Banke otomanske“, kjer izključno vlada angleški kapital. Med Turki se vedno bolj širi antigermansko gibanje, podžigano po — angleški šterlini.

Cemu taka sila? bi prašal kedo.

Med Rudečim morjem in Perzijskim zalivom leži Arabija. Zahodni del tega velikega poluotoka je hribovit in ponajveč puščava; vzhodni del je zelo rodovitna ravan, po kateri tečeta Evfrat in Tigris, veliki reki, kateri namakata dolino in jo napravljata rodovito. Tu sta stali starodavni mesti Babilon in Ninive. Na to deželo je vrgel Nemec svoje bistro oko. Pregovoril je sultana, da mu je dal dovoljenje za gradnjo bagdadske železnice, ki bi vozila preko rodovitnega dela Arabije. Ta dežela se zove tudi Mezopotamija. Anglež je zavistno gledal Nemca — konkurenta. Pohitel je sprijazniti se z Rusom glede Perzije: razdelila sta si deželo. Severni del bo pod vplivom Rusije, južni pod onim Angleža, samo da ne pride Nemec v dotiko.

Haki-paša je na strani Nemčije. Nemški cesar sliška roke prijaznemu sultanu v Carigradu. Treba je torej hiteti in razdreti to prijateljstvo, nevarno angležkim interesom. — Mezopotamija se svojo bogato zemljo, rudami, petroljem ne sme v roke nemškemu kapitalu.

Prebivalcev je komaj 4 milijone, a lahko preživlja drugih trideset. Ne daleč leži tudi Indija, najbogatejša zakladnica mogočne Anglije.

Perzijski zaliv je v rokah angleške plovne družbe Lynch; in vse to naj bi kedaj prišlo pod nemško piketirano?!! Treba uničiti vpliv sovražnega turškega ministra ter prisiliti Italijo, da vdere v Tripolis in podloži nogo Nemčiji.

Francis Delaise prihaja do zaključka: tripolitansko podjetje bo v korist samo Angležem v Mezopotamiji. Italija ne dobi nič; — ona bi bila morala vsaj zahtevati soudeležbo na gradnji podonavske jadranske železnice preko Balkana. V Parizu je denarni sindikat; angležki in deloma italijanski kapital bi dajal tej železnici stalnega dobička in vpliva na Balkanu. Če tudi bi vpliv Rusije, Srbije in Črnogore naraščal, bi se Italija okoristila s tem, da bi železnica imela izhod na brežju „San Giovanni di Medua“. S tem bi si bila Italija zagotovila svoj kupčijski promet na Balkanu.

Za sedaj ne bodo gradili te železnice, ker je Avstrija vložila „veto“.

Italija je uklonila tilnik in se zadovoljila z grizenjem tripolitanskih kosti, kjer si

gotovo polomi nekaj zob, mesto da bi jedla pečenko pri balkanski transversalni železnici.

A morda je tudi pri tej odločitvi padlo na tehtnico italijanske armade junaštvo proti afrikanim beduinom in Turčije. In tako je italijanski nacionalizem menjal „Il amarissimo Adriatico per il mare delle Sirti“.

Poglejmo to stvar še enkrat in vprašajmo se: čemu se ustvarjajo naselbine?

Prvo, da se prenaša v naselbino domači kapital, drugo, da se preseljuje pregošče domače prebivalstvo, in tretje, da se izvažajo domači, posebno industrijski izdelki in uvažajo pridelki, ki rastejo v naselbini. Italija pa nima dovolj kapitala niti za svoje domače potrebe. Ima pa dovolj človeškega materiala za eksport! Ali danes se Italijanom že odpirajo oči in vidijo, da v Tripolisu ne bo nikdar možno vstanavljati velikih kmetijskih naselbin.

In kar se tretje točke tiče, morda so tam res bogate zaloge rud, posebno fosfata. Ako je to res, potem pa je že na poti — francoski kapital!

Bleigbender in Leroy Balicau so že poslali tja svoje strokovne komisije, da poizvedo natančno, kaj in koliko je resnice na tem? — In če bo kaj zaslužkov, jih bodo spravljali v svoje že Francozi in drugi bogateji narodi, Italija bo pošljala tja le svoj kalabreški kapital, ki bo delal le konkurenco domačinom, Arabcem in beduinom.

Zato je kapitalistična Francija tako toplo vspodbujala Italijo v to „impresu“. Italijanski proletarijat bo s krvjo in denarjem plačeval to „impresu“, ki je produkt: „imbricature patriottiche“, ali drugače rečeno: proletarijat ostane „becco e bastonato“.

Tako zaključuje Delaise.

Zasedanje goriškega deželnega zbora.

Goriški deželni zbor bo imel jutri 11. januarja 1912 ob 11. uri predpoludne svojo slovesno otvoritveno sejo. Ob 5. uri popoldne bo druga seja s sledečim dnevnim redom:

- 1.) Volilni spisi:
 - a) posl. Stepančič: Poročilo zadevajoče dopolnilne volitve poslancev v volilnem okraju kmečkih občin politične okraja sežanskega.
 - b) posl. Pettarin: Poročilo, ki se tiče volilnih spisov splošne kurije prvega volilnega okraja.
 - c) posl. Pettarin: Poročilo o izvolitvi treh poslancev v volilnem razredu kmečkih občin političnega okraja gradiščanskega (sedaj polit. okrajev gradiščanskega in trziškega).
 - d) posl. Berbuč: Poročilo o dopolnilni volitvi 3 poslancev slovenskega veleposestva.
- 2.) Volitve deželnozborskih odsekov.
- 3.) posl. Pettarin: Imenovanje nekaterih členov v deželno komisijo za obrtni davek in prizivno komisijo za osebnodohodninski davek.

Ta dnevni red je zelo zanimiv in značilen za sedanjí položaj v deželnem zboru. Zakaj, to hočemo pojasniti jutri.

Resnica o vojni stranki.

Upokojeni viceadmiral Chiari objavlja pod gornjim naslovom v „Neue Fr. Presse“ članek, v katerem dokazuje, da v Avstriji od cesarja doli pa do zadnjega kmeta ni nobenega človeka, ki bi mislil na napad na Italijo, temmanj pa je taka stranka. Zato pa se misli v Italiji na vojno z Avstrijo. L. 1908 je Italija celo mobilizirala proti Avstriji. V slučaju vojske bi se Avstrija ne mogla zanašati na pomoč Italije, ki tudi nima nikakega interesa, da bi se nadalje ostala v trozvezi, ker bi v slučaju vojne združene flote Avstrije, Nemčije in Italije ne bile kos onim Rusije, Anglije in Francije. Zato prihaja viceadmiral Chiari do zaključka, da je v interesu naše zveze z Italijo, da čimbolj pomnožimo našo bojno mornarico!

Dnevne vesti.

Vojaško poveljništvo za nemški uradni jezik. Kakor poroča „České Slovo“ je poveljnik VIII. armadnega zbora general infanterije Koller poslal civilnim uradom, ki jim nima niti najmanjše pravice ukazovati, sledeči ukaz:

„Deželnoknežji uradi v češkem kraljestvu so obvezani dopisovati vojaškim oblastvom v nemškem jeziku. Tudi ni možno dvomiti o tem, da se občine z lastnim statutom na Češkem kot politični uradi prve stopnje pri stvareh, ki se tičejo vojaštva, morajo posluževati armadnega, t. j. nemškega jezika. Na tuuradni poziv je namestništvo predsedstva na Češkem opozorilo praškega župana na to določbo. — Če se vam vpošlje v zgoraj navedenih vojaških stvareh češki dopis, so vojaške oblasti primorane postopati tako, kakor je razglašeno v naredbi z dne 13. avg. 1910 v zadevi čeških dopisov deželnoknežjih uradov, Koller, I. r.“

Ta „ukaz“ vojaškega poveljnika, ki nima niti najmanjše pravice ukazovati avtonomnim uradom, je vzbudil po vsej Češki veliko pozornost in bo gotovo imel za posledico energično parlamentarno akcijo češke državnozbornske delegacije.

Tujski promet v Ljubljani. Meseca decembra je prišlo v Ljubljano 4569 tujcev — 611 več nego v istem mesecu lani in 1041 manj nego prejšnji mesec.

Domače vesti.

Iz veterinarske službe. Živnozdravnik Anton Fattor je bil za poskušnjo vsprejet pri c. kr. namestništvu v Trstu kakor veterinarski asistent.

Pristanost ravnatelja zavarovalnice proti neizgovarjam. Prejeli smo: Zavarovalnica proti neizgovarjam v Trstu je javna institucija, sestavljena pred 21. leti po iniciativi vlade in privoljenjem državnega zbora.

Pri tem zavodu sta se imeli nedavno pokriti dve mesti nadzornikov, in sicer: eno za Dalmacijo in vzhodno Istro, a drugo za Kranjsko. Natečaj je bil razglašen v novinah. Konkurentov je bilo več. Iz Dalmacije so bili med ostalimi dva pravnik in en mlad absolvirani geometer. Eden obeh pravnikov, ki bi bil najpriladnej v vsakem pogledu radi izvršnih kvalifikacij in najtoplejšega priporočila od najkompetentnejih in najodličnejših faktorjev v deželi Dalmaciji, ni bil imenovan, marveč je bil imenovan absolvirani geometer, ki je — razum tega, da je še mlad, brez izkustva in pozna le dva jezika — hrvatski in italijanski — dočim jih pozna dotični pravnik 5.

Tako se je zgodilo na predlog ravnatelja, ker je bil od tega gospoda protežiran, ali pod pretvezo, da je za to mesto bolji tehnik, nego pravnik.

Ravnatelj Colcuc je pa priznal, da je bil oni mladi geometer imenovan zato, ker ga je priporočal — Žid Kohen. A koliko je vreden argument tehnika in pravnika za ravnatelja Colcuca, to nam dokazuje okolnost, da je v isti seji predlagal za Kranjsko nekega poročnika, ki ni ne pravnik, ne — tehnik!

Doslej ni imela Dalmacija med uradnikom tega zavoda nienega člana, a sedaj ima onega, ki je po volji ravnatelja Colcuca!

To smo iztaknili, da bo vidno, kako je delovanje ravnatelja Colcuca v tem javnem zavodu, kateremu prispeva Dalmacija na tisoče. Čas bi bil, da se v tem zavodu napravi red.

Kako postopa g. Colcuc se Slovani, dokazuje najboljše okolnost, da je za mesto zavarovalnega tehnika kompetiral *jako dobro kvalificiran Slovenec*, ki je absolvirani tehnik v Pragi in je častnik v rezervi, a ni bil imenovan, ampak neki drugi kandidat — Žid! Kdor je poklican, naj pomaga! To stvar stavljam na srce našim poslancem.

Sedaj naj omenimo še, da se je potem, ko je poslanec dr. Rybář interpeliral v državnem zboru radi poznane defraudacije v zavodu, ravnatelj Colcuc opravičeval v svojem poročilu, da je slovenska stranka zavodu „feindlich gesinnt“ (zavodu sovražna). Mi pa protestujemo najodločneje proti tej insinuvaciji in izjavljamo, da slovenska stranka ni „feindlich gesinnt“ zavodu, pač pa onim faktorjem na čelu zavoda, ki so slovenskemu življu in slovenski stvari — feindlich gesinnt!! In pri tem naglašamo še enkrat in še posebno, da je ozemlje, spadajoče v delokrog tega zavoda, po ogromni večini obljubeno od Slovencev in Hrvatov.

„Višek ignorance“. Pred kratkim, ob smrti Josipa Vošnjaka, nam je „Slovenski Narod“ po svojem štajerskem uredniku očitati višek ignorance, ker smo pomotoma navedli med Vošnjakovimi spisi samo eden znezek „Spominov“. Včerajšnji „Slovenski Narod“ pa priobčuje sledečo debelo tiskano vest: „Konec samostojne države.“ — Washington, 7. jan. — Predsednik Zedinjenih držav Taft je podpisal proklamacijo, glasom katere se sprejme država Nova Mehika kot sedemindesetdeseta država v okviru Zedinjenih držav.

Ne vemo, ali naj imenujemo tudi mi to „višek ignorance“, da pri „Sl. Narodu“ ne vedo, da je „Nova Mehika“ bila že od leta 1850. kot „teritorij“ v okvirju Zedinjenih držav in da Taftova proklamacija ne pomenja nič drugega, nego da je bilo s to proklamacijo teritoriju „Novi Mehiki“ priznано ime „države“. Ali so pri „Sl. Narodu“ mislili, da zadostuje že Taftova proklamacija, da je konec samostojne države, najbrž — republike Mehike, ki pa je slej ko prej še vedno samostojna država, ki se menda ne da še tako kmalu anektirati po Zedinjenih državah!

Gospoda pri „Slovenskem Narodu“! Mislimo, da smo si „kvit“ za „višek ignorance“!

Dragoceno priznanje „Indipendentu“. Pred par dnevi je „Indipendente“ objavil neki dopis, ki dokazuje, da je tudi med Italijani ljudi, ki znajo trezno misliti in — računati! Dopisnik povdarja namreč, da je bilo v letu 1911 v Trstu in okolici okoli 500 rojstev manj, nego v prejšnjem letu in to kljub povečanemu številu prebivalstva. Ko bi koteli raziskavati, kateri del prebivalstva je zmanjšal svojo plodovitost, je dopisnik „Indipendentu“ uverjen, da gre to zmanjšanje na račun manjšega števila rojstev na italijanski strani. Mož povdarja, da je razloga temu iskati v okolnosti, da se Italijani ne ženijo, a če se, se ženijo pozno, ko nimajo več otrok, ali pa jih imajo le malo, dočim je pri Slovincih ravno nasprotno. Zato kliče na pomoč in prihaja do sledečega zaključka: „Ker je izključeno pomnoževanje naših vrst potom priseljevanja in bi se ob redno manjšem številu rojstev italijanski element neprestano manjšal, dočim bi na drugi strani slovenske vrste, množeče

se s priseljevanjem in večjim številom rojstev, utegnile v kratkem doseči naše število in je potem prekositi, kar bi značilo za nas neizgovarjen pogin!“

Tu je torej „Indipendente“ enkrat povedal ono, kar smo mi že neštokrat povedali: Trst je navezan na priseljevanje slovenskega elementa, ker Italijani, ki naj bi se priseljevali v Trst, sploh ni, kajli priseljevanje regnicolov je umetno in ne more ostati trajno. V isti meri kakor bo torej raslo mesto, bo rasel tudi slovenski element. K temu prihaja še okolnost, da imajo naše družine povprečno po več otrok, dočim imajo italijanske družine le po enega ali k večjemu po dva otroka, in kar izrecno priznava tudi „Indipendente“. Ravno zato pa moremo mi gledati neustrašeno v bodočnost, v zavesti, da je — naša! S tem, da nam ne dajeta šol, morejo pač zavirati naš razvoj ali zaustavijo ga ne, ker konečno jim tudi poitalijančevanje v Solah ne pojde več od rok. Zato radi prepuščamo „Piccolo“ in „Indipendentu“ njihovi teoriji o „moči ambijenta“, ker dobro vemo, da je teorija ena preko druge!

Stavbeni odbor za šolo pri Sv. Jakobu ima sejo jutri v četrtek ob 7. zvečer v predsedniškovi pisarni.

Razmere uradništva „Ljubljanske kreditne banke“. Včerajšnja „Edinost“ je posnela iz daljšega članka, ki je izšel v zadnji številki „Vijestnika“, organa podpisane društva nekoliko dat, ki pa deloma vsled ponesrečene stilizacije, deloma vsled tiskovnih pomot, ki so se vrinile že v „Vijestnik“, ne odgovarjajo popolnoma obstoječim razmeram. Hvaležni smo sicer „Edinosti“ za njeno pozornost napram našemu društvu, a ker nečemo povzročati nikomur krivice in se hočemo v boju za svoje pravice izogibati vsakih nekorrektnosti, navajamo v pojasnilo, resp. popravek včerajšnje vesti sledeče:

Tržaška podružnica „Ljubljanske kreditne banke“ plačuje v primeri z dvema drugima slovenskima zavodima v Trstu svoje uradništvo tako-le:

na uradnika prihaja povprečno			
	Zavod A	Zavod B	L. K. B.
vštevši ravnatelje in prokuriste	2.755—	2.574—	2.260—
brez teh	2.206—	1.814—	1.760—

Po navedeni, rektificirani tabeli se plačilno razmerje uradništva med prvo navedenima zavodoma in „L. K. B.“ podružnico v Trstu znatno zboljšuje, a se nahaja še vedno, in to z znatno diferenco, na zadnjem mestu. Ta diferenca pa bi se še povečala, če bi bilančne in dr. doklade, običajne pri prvo navedenih zavodih, primerjali z onimi pri Ljubljanski kreditni banki.

Kakor smo radi priobčili ta popravek, tako radi in z največjim veseljem bi priobčili vest, da je sl. upravni svet L. K. B. primerno uredil prejemke uradništva tukajšnje podružnice.

Odbor Društva jugoslovanskih uradnikov denarnih zavodov v Trstu.

Dalje smo prejeli od tukajšnje podružnice „Ljubljanske kreditne banke“:

„Z ozirom na poročilo objavljeno po „Vijestniku“ v Vašem današnjem listu, usojamo si s sledečimi poročati Vam, da navedene številke nikakor ne odgovarjajo resnici. Povprečna plača uradništva pri naši podružnici, izvzemši ravnatelja in prokurista, iznaša letno (1911) K 1750— in ne K 1336—, a za prejšnje brez uradništva K 4800— in ne K 2030— letno.

Radevolje Vam stavljamo na razpolago odnosne vknjižbe ter Vas vsled tega ujemno prosimo, da blagovolite resnici na ljubo popraviti navedene podatke.“

I. veliki ples „Godbenega odseka NDO“ se bo vršil prihodnjo soboto v gledališki dvorani „Narodnega doma“. Opozorjamo, da se je na lepakih urinilo več tiskovnih pogreškov, kakor n. pr. mesto pijačami „priznani“, mesto ples Columbus Kolo itd. Ples prične ob 9. uri. K plesu bo sviral prvikrat popolna godba (40 mož) godbenega odseka NDO v svojem kroju. Ker je godba še mlada, potrebuje vsestranske materialne podpore. Zato se odsek nadeja velike udeležbe.

Vijesnik bankovnih činovnikov. Dobili smo prvo letošnje število tega glasila „Društva bankovnih činovnikov“ u Zagrebu, „Društva jugoslovanskih uradnikov denarnih zavodov“ v Trstu in „Društva bankovnih i štedioničkih činovnika Bosne in Hercegovine“ v Sarajevu. Rečeno glasilo ima zelo raznovrstno in bogato vsebino.

Družinski večer, ki ga priredi pevsko društvo „Trst“ v soboto, dne 13. t. m., v prostorih Trgovskega izobraževalnega društva v ul. sv. Frančiška št. 2, je edina prireditve te vrste v letošnjem predpustu. Pevsko društvo „Trst“, ki tudi letos sodeluje s svojim zborom pri predstavah „Dramatičnega društva“, posebno pa pri opereti, ne more vsled svoje zaposlenosti pri gledališču prirejati obsežnejših predpustnih zabav, kakor to delajo vsa ostala društva, da se kolikor toliko gmotno opomorejo, in zato je zlasti z ozirom na vstrajno in požrtvovalno sodelovanje društva „Trst“ pri našem gle-

dališču pričakovati, da se naše občinstvo odzove v čim najobilnejšem številu vabilu na družinski večer dne 13. t. m. in tako vsaj kolikor toliko podpre društvo in mu omogoči nadaljno uspešno delovanje in razvoj. Natančnejši spored družinskega večera priobčimo pravočasno.

Pogrešajo ga. Iz sv. Križa pr Trstu: 27-letnega Alojzija Bizina iz hiše št. 185 pogrešajo že od Silvestrovo noči. Pogrešanec je še sodeloval na Silvestrovem večeru pevskega društva „Skala“ do polnoči. Tedaj je pa izginil in ni več nobene sledi po njem. Pogrešanec je bil precejšnje visokosti, močan, temno-kostanje-vik las, obrtnege lica z malimi brkami, oblečen je bil v črno in jako čedno, a na glavi je imel trd klobuk.

Kdor bi prišel na kako sled za pogrešancem, je nujno naprošen, da nemudoma obvesti o tem Bizinovo družino v sv. Križu, eventualno tudi policijsko oblast v Trstu.

Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani je imela meseca decembra 1911. sledeči promet:

Dohodki.

A) redni dohodki:	
1) Prispevki iz nabi-	
ralnikov	2334 K 98
2) Prispevki podružnic	
Kranjsko	4390 K 66
Stajersko	2337 K 11
Koroško	50 K —
Primorsko	5124 K 65
Skupaj	11.902 K 42
3. Razni prispevki	13.975 K 98
skupaj	28.213 K 38

b) izredni dohodki:	
Prispevek za obrambeni sklad	3780 K 98
skupaj	31.994 K 36
Izdatki.	

A) redni izdatki:	
1) plače, remun. učit.	
osobju, razni računi itd.	15.347 K 64

B) izredni izdatki:	
2) nalož. na glavnico,	
oz. obrambeni sklad	12.210 K 51
skupaj	17.558 K 15
Prebitka	4.436 K 21

Opomba. Pri obrambenem skladu naloženi zneski in zapadle obresti so nedotakljiva glavnica toliko časa, dokler ne dosežejo vplačani zneski 200.000 K.

Naše gledališče.

Iz pisarne Dramatičnega društva: Prihodno nedeljo popoldne se ponovi pri- ljubljena opereta

„PUNČKA“

zvečer bo premijera glasovite burke

„CHARLESOVA TETKA“

z g. Danilom Devetakom kakor gostom v glavni vlogi.

Pripravlja se melodrama „Arležanka“ (L'Arlesienne) slavnega pesnika Alfonsa Daudet z godbo Bizeta, nesmrtnega skladatelja opere „Carmen“. Ta mesec bo gostovala subreta kr. deželnega gledališča v Zagrebu ga. Polakova. Naštudira se tudi izvirna slovenska Parma-ova opereta „Amalcomke“.

TRŽAŠKA GLEDALIŠČA.

POLITEAMA ROSSETTI. Jutri gostovanje Irme Gramatica v Sem Benellijevi drami „Rosamunda“.

EDEN. Jutri prične „gostovanje“ slavnega govorečega psa Don.

Tržaška mala kronika.

V pojasnilo. Ker se glede umora in poskušnega samomora, dogodivših se v Škorklji med pokojno Erjavc in teženjanjem Fortunom, pišejo razne netočnosti, smo naprošeni po osebah, ki so pokojno Erjavc osebno poznale in občevali žnjo, izjaviti, da je nesrečna pokojnica odklanjala Fortunu le zato, ker je bil premlad zanj, oziroma, ker je vedela, da mora Fortunu še-le v vojaške. Sicer ga je rada videla, ker je bil resen mladenič in je vključu svojemu laškemu priimku občeval žnjo vedno le v slovenskem jeziku. Čujemo, da je pokojna Terezija pred smrtjo napisala neko izjavo, ki da se nahaja v rokah sodnika. — Zakaj in kako je bil izvršen umor oziroma poskus samomora, to se dozna iz omenjene izjave in pa iz izpovedi, ki jo da Fortuna, ako okrevi.

Ulom v grobnico. Na starem katoliškem pokopališču so, kakor smo včeraj poročali, prišli na sled drznemu odkrivanju. Neznani zlikovci so iz nekega podzemeljskega kanala napravili rov v grobnico družine Tonello in siloma odprli dve krsti, ker so mislili, da najdejo draguljev. Ta nezasišana predznost pa je bila brez uspeha, kajti trupli sta bili brez vsakih draguljev. Tretje krste niso mogli ulomiti. Tri perice so izjavile, da so v soboto zjutraj zagledale dva moža, ko sta prišla ven iz rova; imela sta pri sebi tatinsko orodje in sta zbežala na vpitje ženskih. To je res že vrhunec tatinske brezvestne predznosti!

Nepoboljšljiv! Ivan Klun, star 20 let, iz Postojne je bil vslužben kakor prodajalec pri Štefanu Zaklanu, ki ima kantino v veliki vojašnici. Pred dvema mesecema je Klun vkradel svojemu gospodarju 11 K. Gospodar mu je odpuštil in ga pridržal v

službi. A hvaležnost? Včeraj je v njegovi prisotnosti zopet vkradel 50 K, potem ko je ulomil avtomatično blagajno. Sedaj je bilo potrpljenja dovolj in ga je gospodar dal aretirati.

Koledar in vreme. — Danes: Pavel I. pap. — Jutri: Higin pap. muč. Temperatura včeraj ob 2. uri popoldne + 9°. Cels. — Vreme včeraj: oblačno, zvečer dež.

Vremenska napoved za Primorsko: Motno, lokalne padavine, bolj toplo, vztočni vetrovi.

Izpred sodišča.

Radi zločina javnega nasilstva.

Včeraj popoldne se je vršila na c. kr. deželnem sodišču razprava proti 37-letnemu mizarju Jakobu Skodlarju, doma iz Zgornje Šiške. Skodlar je bil obtožen, da je dne 28. julija 1911 v Trstu, ko je bil aretiran po c. k. redarju Ivanu Kante-tu ob asistenci redarstvenega agenta Ivana Dongjeviča, dvignil roko proti Ivanu Kante-tu, se vrغل na tla in k sebi potegnil gorinavedni osebji, zamahnil z nogama proti njima in udaril pri tem Ivana Kante-ta na kolenu, provročivši mu oteklino. Na ta način se je v § 68. k. z. imenovali, svojo službo opravljajočima osebama dejanski uprli z namenom, da to poslovanje prepreči, s čemer je zakrivil zločin javnega nasilstva v smislu § 81 k. z. in kaznjivega po drugem kazenskem postavku § 82 k. z.

Obtoženec Skodlar, ki ga je branil odv. dr. Otokar Rybač, je dejal, da se glede dogodke ne spominja ničesar. Onega dne je mnogo pil ter je bil tako pijan, da ni vedel, kaj počenja.

Redar Ivan Kante, zaslišan kakor priča, je izpovedal, da je videl nekega človeka bežati pred Skodlarjem. Vstavl je tega poslednjega, a ta je zamahnil s pestjo proti njemu; sicer pa, da ne ve, če ga je nameraval vdariti. Ve, da je bil obtoženec tedaj zelo „nervožen“, a trdi, da ni bil pijan, vendar pa je smrdel po žganju in je imel izbuljene oči. Agent Ivan Dongjevič, ki je prišel njemu na pomoč, se je legitimiral reki: „gvardia civil“. Na to se je obtoženec vrغل na tla in brcal okolu sebe, ne da bi z brkami meril proti njima, in tako je zadel njega v koleno.

Priča Ivan Dongjevič, policijski agent, je izpovedal soglasno s prejšnjo pričo.

Priča Marija Gorkič, pri kateri stanuje obtoženec, je povedala, da je bil ta poslednji onega dne, ko se je to pripetilo, grozno pijan: še nikdar ga ni ona videla tako pijanega.

Iz ene prečitanih listin izhaja, da je obtoženec onega dne spil za 8 kron piva. Državni pravdnik dr. Zumin je predlagal, da se obtoženca proglasi krivim zločina javnega nasilstva po § 81 kaz. zak., oziroma vsaj prestopka radi v pijanosti izvršene zločina v smislu § 523 kaz. zak.

Branitelj dr. Rybač je v svojem obrambnem govoru pobijal toliko trditvev o zločinu, kolikor ono o prestopku v smislu § 523 kaz. zak. ter zahteval popolno oprostitvev obtoženca.

Sodišče je pa proglasilo Skodlarja krivim prestopka v smislu § 525 kaz. zak. in ga obsodilo na tri tedne zapore.

Težka telesna poškodba.

Radi zločina težke telesne poškodbe v smislu § 152 kaz. zak. je bil včeraj pozvan pred sodnike Andrej Ceglar, posestnik v Obrovu pri Podgradu, ker je namreč dne 2. novembra m. l. pri igri na kroglice trikrat s steklenico žganja (!) vdaril po glavi ondotelega posestnika Andreja Dodiča, a potem — tudi po glavi — še s polenom in slednjič še s kamnom, zadevši in ranivši ga pod levim očesom, vsled česar je Dodič padel na tla in bil potem več nego 20 dni nesposoben za delo.

Obtoženec, ki ga je branil dr. Josip Mandič, je priznal, da je oškodovanca vdaril se steklenico, s polenom in tudi s kamnom; trdil je pa, da je to storil v silobranu. Poškodovani Andrej Dodič da ga je hotel vdariti se steklenico, a on mu jo je iztrgal iz rok; ker jo je pa Dodič še zaganjal vanj, ga je on vdaril.

Priča A. Dodič je potrdil to obtožbo. Ker Andrej Dodič, ki je imel biti zaslišan kakor priča, ni prišel na razpravo, je bila ta — sporazumno med braniteljem in državnim pravdnikom — odgodjena.

MALA POŠTA.

Gosp. Franc Tomažič, Trst. Blagovolite se prijaviti takoj v pisarni našega inseratnega oddelka, da nam razjasnite vsebino malega oglasa: „Išče se gostilničar s plačo, ali toliko nagrade pri litru.“

DVORANA ZA SODNE DRAŽBE

ulica Sanità 23-25 pritličje.

Dražba, ki se bo vršila danes 10. t. m. od 9—12 pop.

Prstan in zlati uhani, kredenčna omara s sivim mramorjem in zrcalom, omara za knjige, chiffonier, umivalnik za dve osebi, toilet-etagere, reg. ura, divan z visokim naslonjalom, mize na križ, nočne omarice, ženska pisalna miza, slike, množina čevljev za gospode, gospe in otroke.

Od 3—6 pop.

Velika množina krožnikov, kozic, skledic in druge posode.

Čevljarska zadruga v Mirnu pri Gorici.

Prodajalna čevljev v Trstu, ul. Barriera vecchia 38.

Ima vedno v svoji zalogi bogato izbero vsakovrstnih čevljev lastnega izdelka za vsaki stan. Toplo se priporoča posebno Slovencem v mestu in okolici, da se pridno poslužujejo domačih izdelkov naše zadruge.

SPREJEMAJO SE TUDI POPRAVE

Grenčica Augusto Dell'Agnoles

Edini preparat iz zdravilnih rastlin.

Tovarna: Trst, ul. Farneto 36.

Upliva ugodno na živčevje; učinkuje proti težkemu prebavljanju, bolečinam in žganju v želodcu itd.

Ta grenčica je analizovana od c. k. instituta v Gradcu, odlikovana na razstavah v Rimu in Parizu z zlato kolajno in zasl. križcem. Vprašajte po vseh lokalih samo po grenčici Augusto Dell'Agnoles, da lahko protestujete proti vsaki prevari in ponarejenju. Ne pustite se pregovoriti, da bi kupili druge, ker obvaruje samo grenčica Augusto Dell'Agnoles pred kolero.

Dr. Fran Korsano

Specijalist za sifilitične in kožne bolezni

ima svoj

AMBULATORIJ

v TRSTU, v ulici San Nicolò št. 9 (nad

Jadransko banko).

Sprejema od 12. do 1. in 5.1/2 do 6.1/2 pop

Čistilo za snaženje čevljev

Zastopstva in zaloga:

Eugen Jurčev, Trst, ulica Acquedotto št. 9.

TELEFON 279 IV.

Plašči za dež

pristno nepremočljivi

za gospe, gospode in otroke.

Čevlji iz gumija

pravi ruski, prve vrste in jako trpežni.

Telovadni čevlji.

!! ABSOLUTNO KONKURENČNE CENE !!

Leopoldo Haas

Trst, Korzo 2. Telefon 17-91.

Pozor Slovenci!

Nov veliki dohod moških, deških in otroških oblek za poletje. Velikanski izbor blaga za obleke po meri po cenah brez konkurence v dobroznani trgovini

„ALLA CITTA' DI TRIESTE“

Trst, ulica Giosue Carducci št. 40 (prej Torrente)

Obleke za moške iz blaga od K 13—48	
Obleke za platna	4—18
Obleke za dečke iz blaga od K 10—28	
Obleke za platna	6—12

Velik izbor oblek za otroke od K 2-14—14

Zaloga hlač, srajc, delavskih srajc itd. itd.

ALLA CITTA' DI TRIESTE

Trst, ulica Giosue Carducci št. 40 (prej Torrente)

Odlikovana krojačnica

Avgust Stular

TRST - Via delle Poste št. 12, I. nad. - TRST

izvršuje civilne obleke in

vsakovrstne uniforme.

Cene zmerne. Delo solidno.

Dobroznana trvdka manufakturnega blaga

Trst, ul. Nuova 36-38

vogal ul. S. Lazzaro

M. AITE

Trst, ul. Nuova 36-38

vogal ul. S. Lazzaro

opozarja in prijateljsko priporoča svojim cenjenim odjemalcem in slavnemu občinstvu, naj nihče, ki ima nakupiti manufakturnega blaga v svojo lastno korist ne opuste prilike ter obiščejo velikanske zaloge od goraj imenovane trvdke; kjer se dobiva vedno največja izbira vsakovrstnih manufaktur, za jesen in zimo, in sicer: Blago (štofe) za ženske in moške obleke, barhenta (fuštanja) belega in barvanega, volnene odeje, odeje lastnega izdelka, preproge, zagrinjala (zavese), posteljna pogrinjala, spodnje jopice, kakor tudi vsako drugo telesno perilo. — Vsake vrste in vseh širinah belega platna bombaževine itd. itd.

Vse blago je iz prvih tovarn, najboljših vrste in po najnižjih cenah,

tako, da prekosi vsako največjo konkurenco.

Društvene vesti.

Tržaška podružnica „Slov. plan. društva“ vabi vse gg. odbornike k važni odborovi seji, ki se vrši v petek dne 12. januarja ob 8.30 uri zvečer v društveni sobi.

Socijalni odsek „Učiteljskega društva za Trst in okolico“. Seja v petek 12. t. m. ob 5.30 na Acquedotto 20 I.

Pevsko društvo „Trst“. Jutri ob 8. uri zvečer pevska vaja za moški zbor. Z ozirom na družinski večer se prosijo polnoštevilne udeležbe.

Pevski zbor Dramatičnega društva bo imel jutri vajo za moški zbor.

Izobraževalni večer št. Jakobške Čitalnice se bo vršil jutri v četrtek ob 8. uri v Čitalnici pri sv. Jakobu. V soboto predavanje. Vstop brezplačen.

Zavarovalnica za govejo živino za vasi Prosek-Kontovelj-Devinščina bo imela dne 14. t. m. ob 1. uri popoldne svoj redni občni zbor v Gospodarskem društvu na Kontovelju. Dnevni red: poročilo tajnika, blagajnika, volitev odbora, slučajnosti.

Društveni ples priredi Šentjakobška Čitalnica v soboto 20. t. m. v krasni dvorani „Trgovskega izobraževalnega društva“ v ul. sv. Frančiška števil. 2. Z ozirom na to, da se nahaja Čitalnica vsled znanih neizpolnitih nepravilnosti, vabi uljudno vse prijatelje društva k obilni vdeležbi.

Nar. del. organizacija.

„Konsumna zadruga NDO.“ Danes v sredo zvečer ob 8. uri sklicuje odbor v gostilno Kons. društva pri sv. Jakobu nasproti cerkvi) sestanek članov zadruge. Istotako v četrtek zvečer v Konsumnem društvu v Rojano.

Pevcem NDO. Naznanjam, da sem predsedništvo pevskega zbora kakor tudi vse drugo izročil podpredsedniku g. Alojziju Mrmolji. Nadalje izjavljam, da sem se zahvalil na častni podpredsedniški izobraževalnega odseka in kakor knjižničar. Zato ne bo knjižnica odprta danes in v nedeljo. — Josip Skrllec.

Vesti iz Goriške.

V Sežani bodo gostovali v soboto, dne 13. t. m. člani „Slovenskega gledališča“ iz Trsta z velezabavno burko „Anatolov dvojnik“, ki je v Trstu tako izborna ugajala. Goto o spravi tudi Sežance v dobro voljo in jih bo otela za nekaj uric morečih, dnevnih skrbi.

Vprašanje ustanovitve samostojne bolniške blagajne v Tolminu. Iz Tolmina, dne 2. januarja 1912: Že več časa sem dobiva pripravljalni odbor za ustanovitev samostojne bolniške blagajne v Tolminu vprašanja od vseh strani, kdaj začne poslovati samostojna bolniška blagajna.

Vsem dotičnim odjemalcem in delojemalcem bodi sledeči odgovor:

Podpisani pripravi odbor je vložil pri tukajšnjem c. kr. okrajnem glavarstvu prošnjo že 27. decembra leta 1910, torej bo 14. t. m. že eno leto, od kar leži prošnja pri c. kr. namestništvu v Trstu. Meseca septembra se je pridružil skupni prošnji še kanalski sodni okraj in vložena je bila prve dni septembra minolega leta zopet prošnja za ustanovitev samostojne bolniške blagajne za vseh pet sodnih okrajev.

Cepprav se je pripravljali odbor potem c. kr. okrajnega glavarstva ponovno pisмено obrnil do c. kr. namestništva in da si so bili nekateri gospodje poslanci v tej stvari osebno pri namestništvu, vendar ni do danes še nobene rešitve, akoravno so imele slavne c. kr. oblasti eno leto časa za razne informacije. Iz tega je razvidno, da nam c. kr. oblasti niso naklonjene, ker tako važno zadevo zavlačujejo toliko časa, da si je v državnem z dne 30. marca l. 1888 § 12 jasno rečeno: Praviloma je ustanoviti za vsak sodni okraj po eno bolniško blagajno v kraju, kjer ima okrajno sodišče svoj sedež.

Ali politično deželno oblastvo ima vendar pravico, z ozirom na posebne razmere posameznih okrajev tem blagajnam okoliš drugače ustanoviti ter zlasti zaukazati, da se za več sodnih okrajev ene in iste dežele ustanovi samo ena bolniška blagajna ali pa za en sodni okraj več bolniških blagajn. Kljub temu, da nam po državnem zakonu pritiče samostojna bolniška blagajna, vendar c. kr. oblasti tako zavlačujejo to opravilo prošnjo. Pripravljalni odbor ne more več ničesar drugega ukreniti v tej stvari, nego da se obrača tem potom do gospodov deželnih in državnih poslancev, da se z vso vsem zavzamejo za to stvar. Toliko na znanje vsem tistim, ki so se pisмено obrnili do pripravljalnega odbora za pojasnilo.

Pripravljalni odbor za ustanovitev samostojne bolniške blagajne v Tolminu.

Načelnik odbora
Peter Laharnar.

Špargeljni v zimi. Iz Sv. Križa na Vipavskem nam je dopisal prijatelj našega lista spargeljna, ki sta zrastle na planem v špargerji. Ta nenavadna zgodnost špargeljev sprčuje o gorki in mili zimi, ki vlada letos pri nas.

Vesti iz Istre.

Občinski zastop v Rovinju bo razpuščen. Na občinski upravi mesta Rovinja vladajo že dlje časa tako neugodne razmere, da ovirajo vsako nje uspešno delovanje. Te razmere so navstale, ker doslej ni bilo možno priti do kakšnega kompromisa med italijansko narodno-liberalno večino in klerikalno manjšino. Zato ni bilo misliti na deložnost tega občinskega zastopa. Niti do izvolitve župana ni moglo priti, ker manjšina ni prišla blizu in iz te nezdružljive situacije ni druzega izhoda, nego razpuščenje občinskega zastopa. To je menda že odredeno in za priprave novih volitev bo imenovan upraven odbor.

Nadomestna deželnozborna volitev na mesto umrlega poslanca Ivana Benussija za istrsko veleposeststvo se bo vršila dne 8. marca t. l.

Hrvatska čitaonica v Buzetu priredi dne 27. januarja 1912 v veliki dvorani „Narodnega doma“ v Buzetu plesno zabavo. Začetek ob 8.30 uri zvečer. Svirala bo sokojska glasba iz Buzeta.

DAROVL

— Sokolu v sv. Križu sta darovala g. Emil Pakiž, nadučitelj v sv. Križu, za odkupnino novoletnih daril 3 K, in g. Dolinar 2 K.

— Magdalenski podružnici CMD so darovali 18 K. c. k. redarji postaje št. 14. Sv. Jakob. Srčna hvala! Da bi našli mnogo posnemačev! — Denar je izročil blagajniku.

— Za božičnico so darovali g. Marija Rauter K 1.20, Milan Nabrgoj 1 K, F. P. 1 K.

— Za podružnico družbe sv. C. in M. na Greti nabralo se je povodom obhajanja rojstnega dneva Tončka Škabarja na Greti K 5.

Priporočila se česa in izdelovalka las. — Barvanje las. — Izučena na Duna. — Via Rossetti št. 41, p. t. Štefanija. 76

Prodajalka papirne stroke se sprejme takoj. Ponudbe na inseratni oddelek Edinosti p. d. „Pošteno“ št. 82“. 82

Redka prilika! Proda se šivalni in vezilni stroj Singer najmodernejši s mizo za delo, štiri predalčki kron 160, drug enostavnejši kron 110. Via S. Caterina 7. dvorišče. 83

Gospodična, večša slovensko-nemška korespondence, italijanskega jezika in pisarniških del, išče primerno službo. Ponudbe pod „Pridnost 300“, glavna pošta, Trst. 85

Slovenci! Ali še zdaj ne veste, da je edini vaš fotograf ANTON JERKIČ? Trst, via delle Poste 10. — Gorica, gosposka ul. 7. 19

Portorose. Dvorec skoraj nov, tri sobe s pohištrom, kuhinja, vrt, sadno drevje, studenčica, v bližini kopejli, solčno, se proda takoj. Naslov pri inser. oddelek Edinosti. 14

Lepa soba se odda v najem. Ulica delle Poste št. 7, 1. nad. na levo. 2456

Iščejo se izurjeni dacarji zmogni slovenskega in nemškega jezika s kavčijo. Ponudbe na inseratni oddelek Edinosti pod 39. 39

Praktikanta (14-16 letni) večšega hratskega in italijanskega jezika išče takoj spedičijsko društvo „Balkan“ v Trstu, Riva Gromula 14. 1

Odda se v najem prodajalnica jestvin v tržaški okolici. Naslov pove inseratni oddelek Edinosti. 10

Dve hiši na prodaj; prva nova, s štirimi stanovalji na Greti pri Štrlihu, druga v Barkovljah. Naslov pove inseratni oddelek Edinosti 9

Slovanske igralne karte prodajajo: knjigarna J. Gorenjec, ul. Osema 16., Gregor Zidar & O., Rocol 263, tobakarna Segolin, ulica Industrijske (Sv. Jakob) in v Sežani: Fran Štolfa, trgovec, v Kozini: Ivan Dekleva. 1472

Specialiteta gumijskih predmetov

Irigatorji, klisteriji, suspenzorji, obveze, gum. rjuhe, cevi za vino, plin, podložki za ovate

HIGIJENSKI :: PREDMETI
Prodaja in poprava gumijskih — čevljev. —

Federico Steindler, Acquedotto 12.

Zaloga obuvala

in lastna delalnica

PAVEL VISINTINI

Trst, ul. Glosue Carducci 31.

Velika izbira moških in ženskih čevljev. — Poprave se izvršujejo točno in solidno po zmernih cenah

Velikanska zaloga pohištva in tapecarij

:: Paolo Gastwirth ::

TRST, ul. Stadlon št. 6 - Telefon 22-85 (hiša gledališča Fenice)

Najbolj ugoden vir za nakupovanje bodisi glede cen, kakor tudi kakovosti. Kolosalni izbor.

Zavarov. goveje žilne v Škednju

vabi na

redni občni zbor

ki se vrši

v nedeljo dne 14. januarja

ob 3. uri popoldne

v prostorih „Gosp. društva“ v Škednju

s sledečim dnevnim redom:

1. Pozdrav predsednika.
2. Poročilo tajnika.
3. Poročilo blagajnika.
4. Volitev načelnstva, nadzorstva in pregledovalcev računov.
5. Eventualija.

Na obilo udeležbo vabi ODBOR.

NB. Vsi člani so naprošeni, da plačajo zavarovalnino do 20. t. m., ker v slučaju kake neizpolnitve ne vdobijo nikake podpore.

Kron 6200!!

AUTOMOBILI FORD 1911

Največja tovarna sveta. Izdelovanje letno 40.000 voz edinega tipa CHASSIS 20 HP šest raznih tipov kočij. Kočija „FORD“ je najpopolnejša, najhitrejša in najekonomičnejša kar jih obstoji. — GENERALNI ZASTOPNIK

ANTON SKERL. TRST

Piazza Goldoni 10—11, Tel. 1734

Velika centralna garaža, ulica del Baoli 16, vogal ulice Boschetto

TELEFON 2247. STOCK PNEUM GOODRICH (amerikanke)

Automobili na posodo po zmerni ceni.

Varnost in vzdrževanje avtomobilov. — Solidna postrežba.

PASTILJE ZA PRSA

— „Nič več kašlja“ —

so edino sredstvo proti kašlju, prehlajenju, zagrijenosti in vsem boleznim dihalnih organov. Škatlja z navodilom 70 stotink se dobi samo v lekarni

Praxmarer, „AI DUE MORI“
Trst (mestna hiša) Tel. 377

Nova : čevljarska : delavnica

Ignac Žiberna

Piazza Sansovino 8 (na zgornjo stran predora Montuzza)

Izdeluje in popravlja vsakovrstna obuvala za moške, ženske in otroke; sprejema naročila po meri.

DELO SOLIDNO. CENE ZMERNE.

TEODOR KORN

Trst, ul. Miramar št. 65

Stavbeni in galanterijski klepar. — Pokrivač streh vsake vrste.

PREJEMAJO SE VSAKOVRSNA DELA IN POPRAVE

PO NIZKIH CENAH. —

Delo dobro in zajemeno. —

Telef. 25-26. Poslovodja: Franjo Jenke.

R. Gasperini, Trst

Telefon števil. 1974. SPEDITER Via Economio št. 10

Prevozno podjetje

o. kr. avstrijskih drž. tovarn 2051

Sprejme razcarinjaje kakoršnegasibodi blaga iz mitnice, dostavljanje na dom.

POŠILJATVE, POTEGA KOVČEJOV. NAJDOGOVORNEJŠE CENE.

Zastopstvo trdke „CEMENT“

Tovarna cementa „PORTLAND“ v Splitu.

PRODAJA NA DROBNO. CENE BREZ KONKURENCE.

Dobro jutro! Kam pa kam?

„Grem kupit par čevljev.“ — „Ako hočete biti dobro postreženi, Vam svetujem, da greste

v ulico Riborgo št. 31

(„Al buon Operaio“)

tam dobite vsakovrstno obuvalo od najfinejšee do najnavadnejše vrste po nizki ceni.“ SVOJI K SVOJIM! — Priporočila se lastnik

M. IVANČIČ.

Gostilna konsumnega društva

„Jadran“

pri sv. Jakobu, ul. Industria 10.

katero vodi Jakob Ivančič

toči izvrstno Kernovo pivo,

ipavska, istrijska in dalma-

tinska vina prve vrste.

Na razpolago ima gorka in mrzla jedila

in krasna kroglišča. — Cene zmerno.

Za obilen obisk se priporočila udani

ODBOR.

CANDIDO PIVA

Izdelovatelj in trgovec lesnega oglja izključni

liferant vzajemne zadruge privatnih uradnikov,

z lastno žago in klavnico žgalnega lesa

v Dobropolju na Kranjskem, ponuja prve

vrste lesa in lesnega, fosilnega oglja itd. itd.

v s svincem zaprtih vrečah, prosto na dom

na vsako točko mesta po zelo nizkih cenah.

Podrobna prodaja v ul. del Toro 4.

Isarna ulica del Toro št. 1, 1. nadstropje.

TELEFON 20—56.

Prodajaln. ur in dragocenosti

G. BUCHER

(ex drug Dragotina Vekjeta)

Trst (nasproti prejšnje Corso števil. 36

prodaj. D. Vekjet)

Bogati izbor zlatanine, srebrnine, dragocenosti in žepnih ur. Kupuje in menja staro

zlatino in srebro z novimi predmeti. —

Sprejema naročbe in popravlja vsakovrstna

srebrnine, zlatanine, kakor tudi žepne ure

DELO SOLIDNO. CENE ZMERNE.

Moka „O“

„griffig“ in dvojni „griffig“ na

drobno 38 vin. kg.

Zdrob (gris) za polento I. vrste

po 26 vin. kg

Oves I. vrste K 20-80 100 kg

Oves II. „ „ 19— „ „

Seno . . . „ 7— „ „

Baruch in drug

Trst, ul. della Raffineria št. 7.

čevljarnica „Alla Sartorella“, Trst

VIA RARIERA VECCHIA 57. 19 CASAPPA ELABORAZIONE GATTE

Velika izbira vsakovrstnih čevljev za moške, ženske in otroke. — Blage iz-
vrstno in po cene zmerno.